

Sprawozdanie z 24-go Sympozjum Naczelnych Izb Lekarskich i Stowarzyszeń Lekarskich Europy Środkowej i Wschodniej

Ljubljana, Słowenia 15-16 wrzesień 2017

W dniach 15-16 września 2017 roku odbyło się 24-te Sympozjum Izb i Stowarzyszeń Lekarskich Europy Środkowej i Wschodniej (ZEVA) w malowniczej Ljublanie, stolicy Słowenii, która powitała nas deszczem.

W spotkaniu uczestniczyły delegacje z 14 krajów Europy: Albanii, Austrii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Czech, Kosowa, Macedonii, Montenegro, Niemiec, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii i Polski.

Polskę reprezentowali: **dr n. med. Grażyna Sławeta** i **dr n. med. Klaudiusz Komorczłownikowie Komisji Współpracy Międzynarodowej Naczelnej Izby Lekarskiej**. Dodatkowo był również obecny **przedstawiciel Okręgowej Izby Lekarskiej Warszawskiej dr n. med. Krzysztof Saturnin Schreyer** w roli obserwatora. Spotkanie odbyło się w siedzibie Słoweńskiej Izby Lekarskiej.

Gospodarzem Sympozjum była dr. Zdenka Čebasek- Travnik –Prezydent Izb Lekarskich, która powitała uroczyście wszystkich uczestników i otworzyła konferencję.

Na początku przedstawiciel Niemiec **Domen Podnar** przedstawił propozycje zmian w Deklaracji Genewskiej, wynikające z konieczności jej dostosowania do zmieniających się czasów (Deklaracja Genewska jest międzynarodowym tekstem przysięgi lekarskiej po raz pierwszy przyjętej przez WMA w 1948 roku i potem kilkakrotnie zmienianej). Niemcy przewodniczą grupie roboczej pracującej nad przygotowaniem zmian w Deklaracji. W trakcie dalszej części obrad Sympozjum powołano spośród jej uczestników grupę roboczą, która w osobnej sali poddała projekt dokładniejszej dyskusji (w skład tej grupy weszła Grażyna Sławeta oraz Krzysztof Schreyer). Wśród proponowanych zmian jest między innymi wprowadzenie szerszej definicji zdrowia oraz zobowiązanie lekarza do dbania o własne zdrowie. Wersja ostateczna ma być przedstawiona do akceptacji na kolejnym posiedzeniu WMA w Chicago w październiku br.

Wiodącym tematem Sympozjum były problemy lekarzy związane z wykonywanym zawodem, a zwłaszcza z występowaniem agresji i przemocy wobec lekarzy ze strony pacjentów i ich rodzin czy osób towarzyszących. W wielu krajach przeprowadzono badania ankietowe, które wykazały że znaczny odsetek lekarzy doświadczył agresji w związku z wykonywanym zawodem, nie tylko słownej ale również związanej często z przemocą fizyczną. Okazuje się, że te problemy dotyczą lekarzy w całej Europie niezależnie od zamożności kraju i stopnia rozwoju. W niektórych krajach zanotowano nawet pojedyncze

przypadki śmierci lekarzy na skutek tej agresji. Również różne są próby radzenia sobie z tymi sytuacjami w różnych krajach.

Poszczególne kraje przygotowały 15 minutowe prezentacje ustne - odpowiedzi na cztery pytania przysłane wcześniej przez organizatorów. Pierwsze z nich dotyczyło właśnie przemocy wobec lekarzy. Polską prezentację przedstawiła Grażyna Sławeta, która stwierdziła że:

- W Polsce **według badania Gazety Lekarskiej (2007)**, w którym uczestniczyło 350 lekarzy **51%** pracowników ochrony zdrowia było ofiarą agresji lub przemocy fizycznej ze strony pacjenta lub osób towarzyszących ; **10%** przypadków agresji związana była z przemocą fizyczną; o **18%** zdarzeń powiadamiana była policja. Ataki na lekarzy najczęściej występują w szpitalnych oddziałach ratunkowych.

- W Polsce Samorząd Lekarski podejmuje działania pomagające jak radzić sobie z agresją w miejscu pracy poprzez:

- szkolenia pracowników ochrony zdrowia z umiejętności nieprovokowania zachowań agresywnych, postępowania w sytuacjach agresji oraz lepsze poznanie problemu w skali kraju, właściwą organizację pracy, ograniczającą i zabezpieczającą przed agresywnymi zachowaniami.

- w miejscach gdzie udzielane są świadczenia ratujące życie (a więc tam gdzie zwykle agresja występuje najczęściej np. na Izbach Przyjęć) lekarze mają zapewnione uprawnienia funkcjonariusza publicznego.

- W Polsce istnieje możliwość zgłaszania agresji w systemie online (WWW.agresja.hipokrates.org) - Monitorowanie Agresji w Ochronie Zdrowia (MAWOZ).

- W naszym kraju powołano również **Biuro Praw Lekarza** w Naczelnej Izbie Lekarskiej i **Rzeczników Praw Lekarza w Okręgowych Izbach Lekarskich**. Temat ten wzbudził duże zainteresowanie innych krajów, zwłaszcza Słowenii, która przygotowuje się do powołania podobnej instytucji u siebie. Przedstawiciel Niemiec Max Kaplan poinformował, że w Bawarii przyjęto podobne rozwiązanie (również mają Rzecznika Praw Lekarza).

Pozostałe tematy poruszane podczas sympozjum to : **specjalizacje lekarskie, umiejętności, kształcenie ustawiczne** (uzyskiwanie punktów edukacyjnych, które bardzo różni się w poszczególnych krajach – lekarze są zobowiązani do uzyskania np. w ciągu od 2-5 lat od 75 -200 punktów).

Omawiano również temat **możliwości wykonywania zawodu lekarza w krajach Unii Europejskiej oraz wytycznych/standardów postępowania w poszczególnych jednostkach chorobowych** w poszczególnych krajach.

Na zakończenie Sympozjum przyjęto wspólną rezolucję dotyczącą przeciwdziałaniu agresji i przemocy wobec lekarzy i mającą na celu zapewnienie bezpieczeństwa lekarzom w pracy. Pogoda przez cały okres pobytu w Słowenii była deszczowa. Piękna Ljubljana żegnała nas również deszczem. Na pochwałę i szczególną uwagę zasługuje słoweńska życzliwość i gościnność , której zaznaliśmy na każdym kroku.

Autorzy sprawozdania: **Grażyna Sławeta i Klaudiusz Komor**